

Viszont egyes írókról, mint Arany Jánosról, Petőfi Sándorról és másokról teljes sorozatot nyujt. De az összegyűjtöttekről kár volt meg nem jelölni, hogy ez álneveket az egyes írók, mely lapban, folyóiratban, vagy könyv címlapján használták. Csak így lett volna igazán értékes e kis füzet.

De azért ne tagadjuk meg Székely Dávidtól annak elismerését, hogy e füzet kiadásával is szolgálatot tett irodalmunknak.

Naményi Lajos.

A társadalomtudományi társaság Pulszky Ágost-könyvtárának betürendes katalógusa. Budapest, 1903, 111 l. 8-r.

Hazánk nagy jogtudósának, a nemrég elhunyt Pulszky Ágostnak, gazdag társadalomtudományi és jogi könyvtárát özvegy Pulszky Ágostné a társadalomtudományi társaságnak ajándékozta. A társadalomtudományi társaság első elnökének e becses ereklyéjét nem csak kegyelettel őrzi, hanem gondoskodott arról is, hogy az abban összegyűjtött szakmunkák a közhasználatnak átadassanak. E célból azt a budapesti kereskedelmi és iparkamara nyilvános könyvtárában helyezte el s betürendes katalógusát kinyomatta.

A néhány száz kötetet kitevő könyvtár állományát túlnyomóan jogi és társadalomtudományi szakmunkák teszik, vannak azonban benne történelmi, nyelvészeti stb. művek is. A katalógus betürendben tünteti fel a munkákat, címükön kívül a nyomtatás helyét, a könyvnyomató nevét, az évszámot, a lapszámot és a munka alakját is ismertetve. Megkönnyíti használatát, hogy utalócímekkel is el van látva, a mi különösen fordításoknál nagyon czélszerű, mert az író nevéen kívül a fordító neve alatt is megtaláljuk a könyvet. A katalógus céljának teljesen megfelel, mert egy kisebb terjedelmű szakkönyvtár ismertetését czélozza, mely anyagának csekély mennyiségénél fogva nem követeli meg a szakok szerinti beosztást, de nem is engedné meg azt, mert, a mint előrebocsátottuk, túlnyomóan társadalomtudományi könyvtár, más szakok kevésbé vannak benne képviselve.

A katalógusból elmaradt szak és számjelzések arra engednek következtetni, hogy a könyvtár felállítása megegyezik a katalógus berendezésével, azaz hiányzanak belőle a szakok; ez a könyvtár terjedelme és szakjellege alapján teljesen indokolt is. A könyvtár az átadás idején teljesen modern társadalomtudományi szakkönyvtár volt, a mint azt a társadalomtudományok lelkes művelője, Pulszky Ágoston, a saját szükségleteinek megfelelően összegyűjtötte. A társadalomtudományi társaság úgy teszi örökemléküvé a legméltóbban első elnökének nevét, ha e könyvtár gyarapításával annak modern színvonalát állandóan fentartani törekszik. Igaz, hogy a társadalomtudományi irodalom a legújabb kor terméke s alkotásai olyan arányban gyarapszanak, hogy azok

beszerzése nagy anyagi áldozatokat kíván; de a társadalomtudományi társaságnak kötelessége módot találni arra, hogy mindezeket beszerezze s ezzel egy olyan könyvtárt teremtsen, melyben ne csupán a szaktudós találjon anyagot munkálkodásához, hanem a melyben a hazai intelligencia is biztos tájékozódást szerezhessen a társadalomtudomány legújabb vívmányairól. Bizunk a társadalomtudományi társaság életrealitásában, hogy e célzt nem fogja szem elől téveszteni. A könyvtár különben nyilvános, s nem csupán a társadalomtudományi társaság tagjai, de mások is használhatják. A katalógus dr. Szabó Ervin műve, kinek e téren való szakmunkássága már ismeretes. G. A.

1. **Bücher Karl:** *Der deutsche Buchhandel und die Wissenschaft. Denkschrift im Auftrage des Akademischen Schutzvereins verfasst. Dritte vermehrte und verbesserte Auflage.* Leipzig, 1904. B. G. Teubner. 8°. XII, 2, 364 l. Ara vászon borítékban 3 M.

2. **Trübner Karl:** *Wissenschaft und Buchhandel. Zur Abwehr. Denkschrift der deutschen Verlegerkammer unter Mitwirkung ihres derzeitigen Vorsitzenden Dr. Gustav Fischer in Jena.* Jena, 1903. Gustav Fischer. 8°, III, 128 l. Ára 0'80 M.

E czímben leirt két munka nagy jelentőségű kulturális harc emléke, mely Németország könyvkereskedelmi viszonyai körül zajlott le a közel multban, anélkül, hogy végleges eredményre vezetett volna. Minthogy könyvkereskedelmünk, a némettel sok tekintetben kapcsolatos, nem lesz fölösleges kissé tüzetesebben foglalkozni e küzdelemmel annál is inkább, mert utjabban hazánkban is mutatkozik egy-egy, a németországi vita folyamán fölismert kóros jelenleg.

Bücher Károlynak, a lipcsei egyetem híres professzorának kiváló dolgozata, mely rövid félév alatt három kiadást is ért, az »Akadémiai védegyelet« megbizásából készült. Ez az egyesület *Woch A.* akkori lipcsei egyetemi rektor kezdeményezésére 1903 április 14-én alakult meg a német főiskolai tanárok eisenachi kongresszusán s azt tűzte ki célul maga elé, hogy a könyvkiadók és kereskedők ringmozgalmi folytán megromlott német könyvkereskedelmi viszonyokat hathatósan orvosolják s hogy egyszerűsmind a német tudományos világnak szellemi termékei áruba bocsátása körül döntő befolyást szerezzenek.

Bücher kitünően megírt röpiratában első sorban a könyvvasárlóknak járó árendemény indokolatlan megszorításával foglalkozik, mert szerinte ezzel mérték a legnehezebb csapást a tudományos világra. Ismeretes, hogy a könyvek bolti árából kétféle árleengedést nyújtanak; az egyiket a kiadók adják a könyvkereskedőknek, a másikat ez utóbbiak rendes vásárló közönségüknek. A vásárlók rabattja akkor keletkezett, a mikor még az egyes könyvkiadók maguk voltak a könyvkereskedők s a vásárok